

keltmands opofrende, gratis Arbejde og paa Grund af, at forskellige Statsinstitutioner, der egentlig ikke have noget med denne Sag at gøre, have stillet sig velvilligt og givet gratis Plads, at man har kunnet fremstille Serum saa billigt. Men det fremhæves ogsaa i Beretningen, at naar der kommer en særlig Statsanstalt, vil dette Forhold blive hævet, og Følgen vil da være, at Statsserumet vil blive ikke saa lidt dyrere end for Øjeblikket. Det er temmelig vanskeligt at komme til Bunds i de Beregninger, der ere blevne os forelagte. Der blev forelagt Udvalget en Beregning, hvorefter det hele skulde koste saa og saa meget — jeg husker ikke Tallet; men da man saa spurgte, om deri var indbefattet Værdien af Grund eller Forrentning og Amortisation af Anlægskapitalen, svarede man nej. Den Slags Beregninger kan man egentlig kun tillægge en vis begrænset Værdi, de ere ikke absolut oplysende. Endvidere synes der at være store Uvidelsesmuligheder for den ny Institution. Det hedder i Andragendet til Krigsministeriet, at Pladsen endelig maa være saa stor, at man kan endnu opføre en Stald til en Snes Heste. Vi ere altsaa kun ved Begyndelsen. Det er i det hele taget et noget elastisk Lovforslag, thi hvad der mangler skal bevilges paa Finansloven, og vi vide jo, hvorledes en saadan Bevilling efterhaanden gaar op. Det er altsaa vanskeligt at sige, hvor meget Diferitiserumet vil komme til at koste tilvirket her i Landet. I Udlandet skal det være dyrt, men man maa maaske haabe, at Konkurrencen vil trykke Prisen noget. Det er jo ogsaa rimeligt, at man, naar man træffer fast Aftale om en større Levering fra en enkelt Fabrik, vil kunne faa en ganske betydelig Rabat. Uagtet jeg indrømmer, at det er meget muligt, at det vil være dyrere at faa det fra Udlandet, saa er jeg dog ikke saa ganske sikker derpaa.

Efter at jeg altsaa nu har motiveret de principielle Betæneligheder, jeg nærer ved Forslaget, skal jeg gaa over til nogle Bemærkninger om Enkelthederne. Der er for det første Lønningerne. Det er foreslaaet, at Laboratorieforstanderen skal have en Indtægt, som stiger til 5,600 Kr. samt Tjenestebolig. Jeg ved nu ikke — det kan maaske den højtærede Justitsminister oplyse mig om — hvorvidt man ved Tjenestebolig forstaar Fribolig. I den Lov, hvortil henvises, nemlig Loven om Landbohøjskolen, findes Udtrykket „Fribolig“, saa det kunde være, at der der var en Distinktion, og at man her mente, at det

var en Bolig, der skulde betales for. Saadanne Tjenesteboliger kende vi godt i Militæretaten, hvor man betaler og somme-tider betaler ret dyrt en Bolig, som man er bleven kommanderet til at flytte ind i. Jeg tror imidlertid ikke, at noget sligt kræves i dette Tilfælde; jeg slutter det deraf, at der staar: „Der tillægges ham Embedsbolig“; med dette Udtryk maa der vistnok være ment, at det skal være en Fribolig. I saa Fald vil Forstanderens Lønning blive saadan noget som op imod 7,000 Kr. Det finder jeg overmaade rigtigt, og det har min fulde Billigelse; det er forstandigt at lønne Folk med saa store Ansvar rundeligt og godt. Man har dog fundet nogen Anledning til i Motiverne til Lovforslaget til en vis Grad at undskylde det. Man siger, at de foreslaaede Lønninger ville formentlig blive ansete for passende og give kun Anledning til yderligere Bemærkninger, for saa vidt angaar den for Laboratorieforstanderen foreslaaede Lønning. Saa fremhæves det, hvor uhyre meget denne Mand skal kunne, og hvor vigtigt det er, at han er fuldt ud paalidelig; han skal være en højt videnskabelig uddannet Mand og tillige praktisk dygtig, og derfor er det rigtigt at give ham denne forholdsvis høje Lønning, hvad jeg, som alt bemærket, ogsaa finder meget fortræffeligt. Derimod forstaar jeg mindre godt, hvorfor der ovenover denne udmærket dygtige første Rangs Mand, der er vel-lønnet, skal være en Direktør med et Honorar paa 1,000 Kr. Hele Anstalten er jo ikke saa overmaade stor: der raades over 5 Mand, eller rettere sagt, 4 Mand og en Rengøringskone; naar det er den hele Styrke, synes jeg nok, at en saadan dygtig, vellønnet Mand maa kunne klare sig uden at have en Direktør til at passe paa sig. Skulde man endelig føle Trang til at komme af med de 1,000 Kr., saa var det maaske næsten bedre, at man gav dem yderligere til Laboratorieforstanderen, saa at man kunde lønne ham med 8,000 Kr. og saa maaske faa en endnu fortræffeligere Mand fremfor at have denne Direktør, som jeg egentlig ikke tror vil komme til at gøre saa overmaade stor Nytte. Men jeg skal naturligvis indrømme, at det er Forhold, som jeg ikke kender noget til, og det kan jo være, jeg tager fejl.

Ja, saa er der Valget af Pladsen. Jeg tillod mig i 1899 nogle beskedne Bemærkninger; det var nærmest nogle Betæneligheder, jeg udtalte, nogle Spørgsmaal, jeg fremsatte. Disse Bemærkninger have nydt en ganske overordentlig Ære; de ere blevne